

РЕШЕНИЕ

№ 16819

гр. София, 01.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 01.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **2641** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 4 от Закона за чужденците в Република България, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на М. А. (М. А.), гражданин на Турция, чрез адвокат Н. Х., с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет. 1, офис 3 срещу отказ от 06.02.2026 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ на съветник-консул, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила и липса на пълноценна мотивировка, както и поради това, че са игнорирани съществени обстоятелства, доказващи реалната и обоснована цел на пребиваването на жалбоподателя в Република България и така е нарушен чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека.

В жалбата се твърди, че към заявлението за издаване на виза са приложени всички документи, посочени в закона и даващи основание за издаването на исканата виза за дългосрочно пребиваване.

От тези документи се установява, че М. А. е родена на територията на страната, живяла в страната и след напускането ѝ е загубила българското си гражданство по силата на изселническа спогодба, сключена между Народна Република България и Република Турция. Тези обстоятелства сочат, че тя отговаря на всички изисквания по чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ за издаването на исканата виза за дългосрочно пребиваване.

Чуждестранната гражданка е гарантирала жилищните си нужди в страната, чрез подписване договор за наем, с Б. И., който е неин първи братовчед и притежава достатъчно голям имот в

[населено място], където тя смята да се установи дългосрочно. За последното намерение е представена нотариално заверена декларация. Твърди, че притежава парични средства, с които да покрива нуждите си по време на престоя си. Изучава български език, за което представя надлежен сертификат за завършено ниво.

По отношение на твърдението за липса на намерение за установяване, заявителката сочи, че е предоставила пълно и точно описание на целите си за пребиваване в България, които са свързани с установяване на трайно местопребиваване и изпълнение на законните основания за получаване на виза D. Това намерение е подкрепено с множество доказателства, между които и нотариално заверена декларация за трайно пребиваване на чужденец, с която тя е декларирала желанието си да се установи трайно в България. На последно място е посочено, че административният орган не е приложил правилно закона. Той следвало да установи достоверно ли е доказана целта на пътуването и ако липсва това доказване - да приложи правната норма, като откаже да издаде виза, обосновавайки мотивирано отказа си на разпоредбата на чл. 10. ал. 1. т. 17 от ЗЧРБ.

По време на проведените по делото открити заседания оспорващата не се явява и не се представлява. От адвокат Н. Х. са постъпили писмени бележки по съществуването на спора.

Ответникът по жалбата, не се явява. Пълномощникът му юрист А., в представени писмени бележки намира жалбата за неоснователна. Посочва, че при отрицателно становище за издаване на виза, консулското длъжностно лице действа в условията на обвързана компетентност, както е и разглеждания спор. В случая кандидатът не е доказал наличието на предпоставките за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. С оспорения отказ не се засягат гарантирани от ЕКЗПЧОС права на чуждестранния гражданин.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Със заявление, подадено на 23.12.2025 г. в Консулството на Република България в [населено място], Република Турция, М. А., е кандидатствала за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: 1. Удостоверение, издадено от Министерство на правосъдието, видно, от което М. А. (М. С. М., [дата на раждане] в [населено място], област Р., не е български гражданин, 2. Изселнически паспорт, издаден на С. М. А., в който е вписана и малолетната му дъщеря М., 3. Нотариално заверен превод на декларация от 03.09.2025 г., в която М. А. е декларирала, че ще се установи трайно и ще живее постоянно в Република България; 4. Документ за идентичност на имена; 5. Препис-извлечение от семеен регистър от Република Турция, от който се установяват семейните връзки на М. А., 6. Банково удостоверение, издадено от Д Б. АД, от което е видно, че М. А. има разкрита банкова сметка в банката, със салдо 6637,25 евро, към 04.09.2025 г., 7. Застрахователна, полица за медицински разходи за чужбина, издадена на името на М. А., валидна до 28.08.2026 г.; 8. Нотариално заверен договор за наем на една стая и сервизни помещения в сграда, собственост на Б. И., находящ се в [населено място], област Р., 9. Сертификат за владеене на български език, издаден на М. А., издаден от Център за обучение на населението, [населено място], 10. Нотариално заверена декларация от собствениците на имота Б. И. и Н. И., че предоставят на М. А. правото да получи административен адрес, на адреса, където се намира отдадения под наем имот, 11. Свидетелство за съдимост № 94428711, издадено от Главна Републиканска Прокуратура на Република Турция, видно от което М. А. няма криминално досие и архивирано криминално досие, 12. Копие от паспорт на М. А., издаден от компетентните турски власти.

Разглеждайки подаденото заявление, компетентният административен орган, че апликантът няма намерение да пребивава трайно, продължително и постоянно в Република България. Целта е да

пътува до България като гост. По тези съображения е издаден оспорения отказ.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 14/29.03.2025 г. на генералния консул на Република България в [населено място], Република Турция, с която Т. П., консулско длъжностно лице е определен, да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза.

Касателно извършена по чл. 30 от Наредбата процедура от компетентна служба за административен контрол на чужденците при ОД на МВР, [населено място] е прието становище № 330р-2385 от 26.01.2025 г. на началника на група „Миграция”, в което е посочено, че група „Миграция”, при ОД на МВР, [населено място] „възражава” подаденото искане за издаване на виза от М. А.. Към становището е приложена докладна записка № 330р-2384 от 26.01.2025 г., в която е отразено, че във връзка подаденото заявление за издаване на виза от М. А., че извършена проверка на посочения адрес за пребиваване в [населено място], [община]. Проведен е разговор със собственика на имота Б. С. И., по време, на който той е заявил, че познава М. А., която е негова братовчедка и че той ѝ е предоставил част от имота си. Представил е и документи за собственост на същия. Според него М. А. иска да му отиде на гости, защото откакто е напуснала България не се е връщала повече и изпитва тъга. Желаете също да покаже на децата си, къде е родена и живяла.

Видно от приетото становище на Заместник-директора на Държавна агенция „Национална сигурност”, териториалното звено на агенцията в [населено място], не възражава срещу издаване на виза на М. А., гражданин на Република Турция.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореният отказ е връчен на М. А., гражданин на Република Турция на 06.02.2026 г. Жалбата е подадена директно в АССГ, на 19.02.2026 г. (вх. № 6035), т.е. в рамките на срока чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна - адресат на индивидуалния административен акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от консулско длъжностно лице Т. П., при консулство на Република България в [населено място], Република Турция, който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР, със Заповед № 14/29.03.2025 г. на генералния консул на Република България в [населено място], Република Турция.

Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр по образец, който се

подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа.

В случая обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона форма. В отказа за издаване на виза са посочени правните основания - чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ за издаването му. Изложени са кратки мотиви – при извършената проверка е установено, че апликантът няма намерение да пребивава трайно, продължително или постоянно на територията на страната, а целта му да пътува до България като гост.

В разглеждания казус е безспорно, че М. А. е подала искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, на основание чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ.

След проведена процедура по чл. 30, ал. 1 от Наредбата, видно от цитираното по-горе писмо, обективизираща извършена от ОД на МВР, [населено място] проверка, група „Миграция“ в дирекцията е възразила срещу издаване на виза, с мотив, че при извършената проверка е установено, че кандидатът няма намерение да се установи трайно на територията на страната.

След обсъждането на събраните по делото доказателства могат да се направят следните изводи.

В разглеждания казус е безспорно, че М. А. е подала искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, на основание чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ, съгласно който разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците, които не са лица от български произход, родени на територията на Република България, изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или са освободени от българско гражданство и желаят трайно да се установят на територията на страната.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи с изложените в оспорения административен акт мотиви по следните съображения.

Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, съгласно който виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон.

Основанията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване са изложени в цитираната по-горе разпоредба на чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ, а документите, които следва да се приложат към заявлението за издаване на виза са изброени в чл. 13 и чл. 14 от Наредбата.

В разглеждания казус е безспорно, че М. А. е представила валиден паспорт, издаден от властите на Република Турция.

Видно от подробно описаните по-горе документи, кандидатката е била родена на територията на Народна Република България, напуснала е страна и по силата на изселническа спогодба, сключена между Народна Република България и Република Турция е изгубила българското си гражданство, придобивайки турско.

Представеното по административната преписка и неоспорено банково извлечение, сочи, към момента на подаването на заявлението за издаване на виза, М. А. е притежавала сума от около 6637 евро, каквато сума безспорно е достатъчна за покриване на ежедневни разходи за срок от шест месеца.

Съдът не приема изложените допълнителни мотиви, в оспорения отказ.

От описаните документи се установява безспорно целта на декларирания престой – трайно установяване на територията на България.

Фактически и правно неразбираем е изложението в оспорения отказ мотив, апликантът няма намерение на пребивава трайно в страната.

М. А. е декларирала, че желае да се установи и да живее в страната. Наела е имот, в който да

пребивава, сключила е застрахователен договор за покриване на разходи, свързани с евентуално възникнали здравословни проблеми по време на престоя ѝ и притежава финансови средства, за да се издържа.

Настоящият съдебен състав не споделя отрицателното становище за издаване на виза, изразено от група „Миграция”, при ОД на МВР, [населено място], на който се е позовал и издателя на оспорения акт. В описаната по-горе докладна записка е направен само хипотетичен извод, че М. А. няма намерение да се установи трайно в страната. При проведения разговор на полицейските служители със собственика на имота Б. И., той е споделил, че М. А. желае да се върне в България, защото изпитва тъга и да доведе децата, за да видят, къде се е родила и живяла.

От тези изявления по никакъв начин не може да се направи извод за липса на намерение у кандидата за трайно установяване на територията на страната.

Напротив описаните по-горе документи, представени в съответствие с изискванията на ЗЧРБ и НУРИВОВР, сочат, че чуждестранната гражданка желае да се установи на територията на страната и да живее в нея постоянно. Допълнителен аргумент в тази връзка е представения сертификат за завършено ниво на курс по български език. Очевидно е желанието на М. А., чрез изучаването на официалния език в България да може да общува по-лесно с български граждани и институции, по време на престоя ѝ в страната.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи с довода на пълномощника на ответника, че при отрицателно становище на службите за административен контрол на чужденците, в случая група „Миграция”, при ОД на МВР, [населено място], компетентния административен орган действа в условията на обвързана компетентност. Становището на група „Миграция” съставлява изискуемо съгласие, според чл. 53 от АПК, на друг орган, различен от водещия производството орган, чиито акт се оспорва. Доколкото това становище е част от производството по издаване на крайния акт, то не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, но подлежи на проверка за законосъобразност именно в съдебното производство поради липсата на друг ред за защита (вж. решение № 3921/14.04.2025 г. по адм. д. № 1750/2025 г. на ВАС и др.).

Анализът на събраните доказателства, съдът намира, че административният орган не е обосновал (не е изложил точни и ясни мотиви) защо приема, че кандидатът няма намерение да се установи трайно, продължително и постоянно на територията на страната.

Безспорно мотивите на административния акт имат за цел да обективират волята на неговия издател, както и обстоятелствата, обосноваващи постановяване на акт с определено съдържание. Съгласно цитираната по-горе разпоредба, административният орган може да откаже издаването на дългосрочна виза, когато гражданинът на третата страна не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит. Настоящият съдебен състав счита, след анализ на приложените към заявлението за издаване на виза доказателства, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, които да са относими към правните основания, послужили за постановяване на оспорения отказ, с което е нарушена императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Не е налице извършване на фактически и правен анализ на представените от заявителя документи и липсва каквото и да е логическа обосновка на направените правни изводи, базирана на конкретни фактически данни.

Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ. Цитираната законова норма на чл. 10,

ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ е общо и бланкетно формулирана. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза тип „D“ този смисъл е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

По изложените съображения съдът намира, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, а преписката да се върне на съветник-консул, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, за ново разглеждане на подаденото от М. А. (М. А.), гражданин на Турция, заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ от 23.12.2025 г. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящето решение и при липса на други законови пречки да издаде искания административен акт.

Съдът намира, че следва да подчертае, че съветник-консул, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, следва да разгледа отново заявлението, подадено на 23.12.2025 г., от М. А. (М. А.), гражданин на Турция, а не на същата да се дават указания, за подаване на ново заявление.

С оглед изхода на спора на оспорващия се дължат разноски. Адвокат Н. Х. е представил списък с разноски и доказателства за извършването им, включително и за адвокатско възнаграждение, поради което същите следва да бъдат присъдени.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. А. (М. А.), гражданин на Турция, чрез адвокат Н. Х. отказ от 06.02.2026 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ на съветник-консул, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция.

ВРЪЩА делото като преписка на съветник-консул, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, за повторно разглеждане на подаденото от М. А. (М. А.), гражданин на Турция искане от 23.12.2025 г. за издаване на виза, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

На основание чл. 174 от АПК, съдът определя 20-дневен срок, от влизане в сила на настоящето решение, за издаване на искания административен акт – виза за дългосрочно пребиваване.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на М. А. (М. А.), гражданин на

Турция, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК сумата от 285 (двеста осемдесет и пет) евро, направени в хода на производството по делото разноси, от които 5 евро, представляваща платена държавна такса и 280 евро, платено адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.